

adr:

ALTERNATIV DEMOKRATESCH
REFORMPARTEI

Groupe parlementaire

Här Mars di Bartolomeo

President vun der Deputéiertechamber

19, um Krautmaart

L-1728 Lëtzebuerg

Lëtzebuerg, den 23. Februar 2017

Här President,

Sou wéi d'Chambersreglement et virgesäit, bieden ech lech, dës parlamentaresch Fro un d'Häre Minister fir sozial Sécherheet a fir Schoul weiderzeleeden.

Et schéngt esou ze sinn, datt fir déi Kanner, bei deene Sproochschwieregkeeten eréischt an engem Alter iwver 7 Joer festgestallt ginn, d'Orthophonie-Séancen net rembourséiert ginn. Mä fir déi, wéi och fir déi méi jonk Kanner, ass déi Therapie ganz wichteg fir hir Entwécklung, well hir Schwierigkeeten hunn dacks grouss Konsequenzen och op hir schoulesch Leeschtungen.

Dobäi muss ee wëssen, datt déi Schwierigkeeten dacks eréischt am 2. Zyklus vun der Grondschoul detektéiert ginn, well d'Kanner sech do scho méi fräi a méi artikuléiert sollen ausdrécken.

Wuel gëtt et Méiglechkeete fir eng Behandlung och nach an dem Alter, mä anscheinend net genuch. D'Prozeduren, fir iwverhaupt esou eng Behandlung ze kréien, solle laangwierig a bürokraatesch sinn. Déi Behandlungsméiglechkeeten déi offréiert ginn, schéngen och net ëmmer de Besoinen ze entsprechen.

Dowéinst wollt ech deenen Häre Ministeren dës Froe stellen:

1. Wéi eng Behandlungsméiglechkeeten am Beräich vun der Orthophonie ginn am Abléck hei am Land offréiert? Wéi eng gi vun der Education nationale iwverholl oder vun der CNS rembourséiert an ënner wéi enge Konditiounen?
2. Wéi eng Tester ginn a wéi engem Alter gemaach fir eventuell Defizienzen an deem Beräich feststellen, speziell och fir Kanner vu 7 Joer un? Wéi eng Behandlungsméiglechkeeten offréiert de Staat an där Alterskategorie a wien dréit dofir d'Käschten?

3. Gëtt et genuch Spezialisten an Infrastrukturen an deem Beräich, fir ze garantéieren, datt d'Kanner séier kënne behandelt ginn? Wéi ass déi aktuell Situatioun?

4. Wéi eng Prozedure mussen déi Eltere befollegen, déi e Remboursement vun de Käschte fir eng Behandlung am Beräich vun der Orthophonie wëlle froen? Kann de Staat déi Prozedure vereinfachen oder eventuell esouguer d'Gratuitéit assuréieren?

Mat déiwem Respekt,

Fernand Kartheiser
Deputéierten

Référence : 81cx41adc

Réponse conjointe du Ministre de l'Education nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse et du Ministre de la Sécurité sociale à la question parlementaire n°2793 de Monsieur le député Fernand KARTHEISER du 23 février 2017

Ad 1)

Prinzipiell ginn all d'Beräicher ofgedeckt, wat d'Sproochschwieregkeeten ugeet.

D'Gesondgeetskeess iwwerhëlt déi Leeschtungen, déi an der Nomenclature vun den Othophonisten virgesinn sinn.

Dës Nomenclature gesäit verschidden Typen vun Akten vir, déi ofhängeg sinn vum jeeweilegen Typ vun Schwieregkeet oder Behënnerung. Et sinn och verschidden Alterskriterien virgesinn.

D'CNS iwwerhëlt Sproochschwieregkeeten am Kader vun enger *Hypoacousie* bei Kanner, déi tëschent 4 an 12 Joer al sinn, déi eng mental Behënnerung hun, déi genetesch bedéngt ass.

Bei Kanner, déi vun *Dyslalie universelle* betraff sinn, ass d'*Prise en charge* vun der CNS op Kanner tëschent 4 an 7 Joer limitéiert. D'Nomenclature gesäit op der Positioun Q31 folgend Kriterien vir :

- « - les phonèmes concernés ne sont jamais prononcés ou sont substitués systématiquement ;
- les troubles articulatoires doivent toucher au moins deux des groupes phonémiques en dehors du phonème « sch » ;
- il n'y a pas d'autre trouble associé. »

Den Centre de Logopédie iwwerhëlt isoléiert Sproochschwieregkeeten, déi ënner anerem beim *Dépistage systématique* vum Centre de Logopédie am 1. Cycle vun der Grondschool festgestallt ginn. Esou sinn 2015/2016 beim *Dépistage* am 1. Cycle 5.224 Schüler vun der Logo erkannt ginn. An de Cyclen 2-4 koumen der dunn nach emol 260 dobäi. D'Auswierkung op d'Schreiwe weist sech natierlech eréischt méi spët, dat ass richteg. D'Logopédie bitt Reeducatioun a Berodung (Elteren/Schoulpersonal) an der ambulanter Betreierung, esou wéi eng Beschoulung un.

D'*Équipes multi-professionnelles* (EMP) këmmen sech em Sproochschwieregkeeten bei Kanner mat spezifesch Bedierfnisser, déi am Fondamental ageschoult sinn. Déi Décisioun, wien déi Hëllef kritt, gëtt regional vun der Commission d'inclusion scolaire op Basis vun engem Dossier geholl.

Den Office national de l'enfance (ONE) ka Sproochschwieregkeeten um Niveau vum *langage oral* (Sproochverständnis, Expressioun, Artikulatioun) a vun den *troubles de l'apprentissage* (*Dyslexie, Dysorthographie, Dyskalkulie*) iwwerhuelen, wann se net kënnen vun der CNS, der EMP, dem Centre de Logopédie, de Centres de l'éducation différenciée oder anere staatlechen Instanzen iwwerholl ginn, an zwar vun 0 bis 27 Joer.

Ad 2)

Wat d'Sproochschwieregkeeten um Niveau vun den *troubles de l'apprentissage* ubelaangt, ka beim ONE e Referenzdokument ugefrot ginn, dat eng Lëscht vun Tester enthält: *ONE-Kostenübernahme bei Lese-Rechtschreibstörung (LRS): diagnostisches Vorgehen bei Grundschulern.*

Wat d'Sproochschwieregkeeten um Niveau vum *langage oral* ubelaangt, hänkt et vun der Mammesprooch a vun der Problematik vum Kand of, wei eng Tester benotzt ginn.

Et muss een dozou bemierken, datt et bis elo keng „Standard“-méisproocheg Sproochentwécklung gëtt, also och kee Standardtest op wëssenschaftlech fundéierter Basis.

- a. De Centre de Logopédie benotzt zum Beispill am Alter vum *Précoce* eng sproochbezunnen Anamnes, an e Sproochbilan am *dynamic assessment* (2 Bilanen am Ofstand vun 2 Méint: evozéiert Spontansprooch an e Sproochentwécklungstest fir 3- bis 5-järeg Kanner: SETK3-5).
- b. Am Cycle 1 iwwerpréift de Centre de logopédie am Diagnostikgrupp déi allgemeng Entwécklung (Wiener Entwicklungstest, WET), d'Intelligenz (K-ABC II), d'Gehéier an d'Sprooch (Mondmotorik, Schwätz- a Stëmmopfällegkeeten, Artikulatioun, Sproochverständnis, Semantik, Sazbau a Grammaire, Pragmatik, auditiv Wahrnehmung an audiitiivt Kuerzzäitgediechtes), an dat Lëtzebuerger Screeningverfahren EDIAL (Evozierte Diagnose lautsprachlicher Fähigkeiten).
- c. An de Cyclen 2-4 iwwerpréift de Centre de Logopédie d'Intelligenz (K-ABC II), d'Sprooch (Sprachstandardserhebungstest SET 5-10) an d'Kulturtechniken.

Jee no Bedarf:

PDSS: Patholinguistische Diagnostik bei Sprachentwicklungsstörungen

TROG-D: Test zur Überprüfung des Grammatikverständnisses

E.CO.S.SE: Épreuve de compréhension syntaxico-sémantique

TCG 3-9 : Test de closure grammaticale pour enfants de 3 à 9 ans

TEPHOBE : Test zur Erfassung der phonologischen Bewusstheit und Benennungsgeschwindigkeit

IEL: Inventar zur Erfassung der Lesekompetenz im 1. Schuljahr

SLRT II: Lese-Rechtschreibtest

HSP 1-3: Hamburger Schreibprobe

AGTB 5-2: Arbeitsgedächtnistestbatterie

An der Tëschenzäit schafft den Éducatiounsministère mat der Universitët vu Lëtzebuerg un der Schafung vun engem Institut, dat Testmaterialien an dëse Beräicher soll ausschaffen, déi op den typesch lëtzebuergesche Kontext hin konzipéiert a kalibréiert ginn.

Ad 3)

Déi lescht Jore sinn nei Orthophonisten engagéiert ginn, an et hunn sech der och méi a Cabineten etabléiert. Well d'Bevölkerung awer wíisst, an och d'Sensibilitéit an d'Bewosstsinn fir déi Problematiken zouhëlt, ass et net ëmmer einfach, eng zefriddestellend Offer unzebidden. Dëst ass och regional ënnerschiddlech.

Am Kader vum *Avant-projet de loi* iwwert d'Kompetenzzentren, deen di aktuell Éducation différenciée an de Centre de Logopédie soll restrukturéieren, sinn zousätzlech Ressourcen am Beräich vun der Orthophonie virgesinn.

Et ass wichteg, an dësem Kontext drop hinzeweisen, datt den Orthophonisten hir Ausbildung sech net just op d'Entwécklung vun der Sprooch bezitt, mee och op d'Reeducatioun vum Schwätzen no enger Krankheet oder enger Operatioun, sou wéi och vu Kna- a Schléckproblemer; also mondmotoresch Problemer vu Kanner mat spezifesche Besoinen. Di lescht Form vu *Prise en charge* gëtt ënnert anerem an de spezialiséierte Schoule vun der *Éducation différenciée* ënnert der Supervisioun vun Dokterinnen assuréiert.

Et ass an dësem Kontext och wichteg ze soen, dass et net ëmmer einfach ass fir d'Elteren vun de betraffene Kanner fir een Rendezvous bei engem Orthophonist ausserhalb vun den normalen Schoulzäiten ze kréien, wat zu Waardezäiten féieren kann.

Ad 4)

D'Prozeduren, fir vun deene verschiddenen Instanzen eng finanziell Hëllef ze kréien, sinn no Instanz verschidden: Avis vun der CIS fir Hëllef vun der *Éducation différenciée* oder dem ONE ze kréien, eng medizinesch Ordonnance, fir Hëllef *en libéral* ze kréien.

D'Gesondheetskeess iwwerhëlt Leeschtungen op Basis vun enger medizinescher Ordonnance.

Fir verschidden Akten gesäit d'Nomenclature vir, dass fir d'éischt eng Ënnersichung an ee Bilan musse gemaach ginn, virun enger Behandlung mat engem Behandlungsplang an engem Rapport.

Mat der *Association des médecins et médecins –dentistes* (AMMD) ass konventionell folgend Prozedur fest geluecht ginn:

« Les ordonnances pour les prestations d'orthophonie et de psychomotricité en séries sont précédées par une ordonnance médicale prescrivant l'établissement des bilans, examens fonctionnels et d'aptitude préalables prévus par les nomenclatures afférentes.

Les prestations en série sont prescrites sur le vu des bilans, examens préalables et plans de traitement établis le cas échéant par le prestataire et après leur approbation par le médecin traitant dans le délai de quinze jour de leur réception. Les traitements en série consécutifs à une première série sont ordonnés sur le vu d'un bilan intermédiaire. »

Den Dokter erstellt also fir d'éischt eng medizinesch Ordonnance fir ee Bilan. Den Orthophonist mécht dorops hin eng éischt Ënnersichung mat engem Bilan, engem Rapport an engem Behandlungssplang. Des Leeschtung ass an der Nomenclature virgesinn ënnert dem Code Q11. Den Orthophonist gëtt säin Rapport dann un den Dokter weider, den dono 15 Deeg Zäit huet, eng Ordonnance ausstellen, fir een *Traitement en série*.

Esou eng Ordonnance muss Folgendes beinhalten :

- den geneeën Diagnostic ;
- den Zäitpunkt vum Feststellen vun der Schwieregkeet oder Behënnerung;
- Den *Libellé* oder den Code vun den Leeschtungen ;
- D'genee Unzuel vun den Séancen.

Esou wei et an den Statuten virgesinn ass, muss D'CNS des Ordonnance validéieren.

Dorops hin kritt den Assuré een *Titre de prise en charge* den en dozou berechtigt, déi an den Statuten virgesinn Leeschtungen ze kréien. D'Behandlung muss an engem Zäitraum vun 6 Méint no der Erstellung vun der Ordonnance ugefaangen ginn.

Den *Taux de prise en charge* ass 88%.

De Moment gëtt vum ONE eng Bedeelegung vun den Elteren un de Käschte fir d'Behandlung vu Sproochschwieregkeete verlaangt. Et läit awer e *Projet de règlement grand-ducal* beim Staatsrot vir, fir d'Eltere vun der Bedeelegung un de Käschten ze entbannen.

Well d'Interventiounen am Beräich vun der Orthophonie zum groussen Deel Interventiounen am Gesondheitsberäich sinn, muss de medezinesche Bléck drop garantéiert sinn. Et sollen onofhängeg Instance sinn, déi iwwert d'Opportunitéit vun deene verschiddenen Akte jugéieren.

Dofir kann d'Veinfache vun de Prozeduren an d'Gratuitéit net esou verstane ginn, datt jiddereen sech op eegen Initiativ un en Orthophonist ka wannen an d'Allgemengheet dann d'Käschten iwwerhëlt.